

Obxecto:	Resposta do promotor ao informe da Dirección xeral do Patrimonio Cultural (en diante, DXPC) do 30.12.2022.
Proxecto:	Estudo de impacto ambiental (EslA) e Proxecto sectorial (PS) do Parque eólico San Cristovo
Concellos:	Monterroso e Taboada (Lugo)
Promotora:	Enel Green Power España, SLU
Remitido:	Servizo de Enerxías Renovables e Eficiencia Enerxética da Dirección Xeral de Planificación Enerxética e Recursos Naturais. Vicepresidencia Primeira e Consellería de Economía, Industria e Innovación
Clave:	LU-11/117-EOL
Expte:	03.I.569.2022.001 (Servizo de Arqueoloxía) e IA1200/2010 (Servizo de Arquitectura)

O 17.01.2023 entrou no Rexistro electrónico da Xunta de Galicia un escrito do Servizo de Enerxías Renovables e Eficiencia Enerxética da Dirección Xeral de Planificación Enerxética e Recursos Naturais da Vicepresidencia Primeira e Consellería de Economía, Industria e Innovación polo que se dá traslado da contestación da entidade promotora, Enel Green Power España, SLU, de data 11.01.2023, ao informe da DXPC do EslA Parque Eólico San Cristóbal 2021 e PS Parque Eólico San Cristóbal, Febrero 2022, nos termos municipal de Monterroso e Taboada (Lugo), emitido o 30.12.2022. Achégase a ligazón para descargar a devandita resposta.

ANTECEDENTES E FEITOS

O 30.12.2022 a DXPC emitiu un informe favorable dos documentos, Estudo de Impacto Ambiental. Parque Eólico San Cristóbal 2021 e Proxecto sectorial Parque Eólico San Cristóbal. Febrero 2022, nos termos municipal de Monterroso e Taboada (Lugo), coas medidas protectoras e correctoras indicadas no Anexo IX do EslA, e sempre e cando se cumpran as seguintes condicións e consideracións:

- Deberá desprazarse o viario e gabia de cableado que vai cara ao aerogenerador SC06 fóra do contorno de protección do xacemento Medorra da Costa de San Cristovo (GA27032138).
- No tramo de viario que discorre preto do lugar de emprazamento do Túmulo 02 (inéxito), deberán extremarse as precaucións e garantirse que non se vai anchar a vía existente nin realizar movementos de terras cara á marxe dos terreos onde se localiza este xacemento. A gabia de cableado levarase ao lado contrario. As obras realizaranse baixo control arqueolóxico continuo e presencial.
- Con carácter previo ao inicio das obras de construción do parque eólico, terá que presentarse un proxecto que complete a investigación e realice unha posta en valor do xacemento arqueolóxico da Torre/Capela de San Cristovo (GA27060080), como medida compensatoria polo impacto que se xerará no contorno deste xacemento, e que, polo menos, levará consigo estas actuacións:
 - Estudo histórico e documental deste ben, que requirirá, como mínimo, a busca de información nos arquivos parroquiais próximos ao lugar e máis no Arquivo Histórico Diocesano.
 - Roza, limpeza e documentación topográfica do parapeto que delimita o recinto documentado.
 - Prospeccións xeofísicas do interior do recinto (polo menos, con xeorradar).
 - Sondaxes arqueolóxicas manuais no interior do recinto.
 - Elaboración dun protocolo de limpeza e achega dun compromiso de mantemento e limpeza do lugar a desenvolver durante o período de explotación do parque eólico.
 - A sinalización do xacemento e actuacións de divulgación da información histórica e arqueolóxica deste ben.
- Sen prexuízo do anterior, as obras de construción dos viarios de nova execución desta bifurcación que se proxectan no contorno do devandito xacemento da Torre/Capela de San Cristovo, tanto o norte como o sur, deberán levar un control arqueolóxico continuo e presencial, tanto nos traballos de roza como de remoción de terras, que se realizarán mediante un decapado das terras ao ritmo que estableza o equipo de control e seguimento arqueolóxico.

- O EsIA completarase co estudo de sinerxías sobre o patrimonio cultural e coa totalidade de elementos arqueolóxicos existentes na poligonal do parque eólico.
- Unha vez autorizado o proxecto de execución do parque eólico, realizarase un control e seguimento arqueolóxico da roza, replanteo, execución de obras e restitución dos terreos do parque eólico. A tal fin, e previo ao inicio das mesmas, deberá presentarse un proxecto arqueolóxico axustado ao establecido na Lei 5/2016, do 4 de maio, de patrimonio cultural de Galicia (DOG núm. 92, do 16.05.2016) e no Decreto 199/1997, do 10 de xullo, polo que se regula a actividade arqueolóxica na Comunidade Autónoma de Galicia (DOG núm., 150, do 06.08.1997). No devandito proxecto recolleranse todas as medidas protectoras e correctoras xerais e específicas establecidas no EsIA, e mais as derivadas das consideracións que se fan no presente informe.
- A totalidade das obras que comporten movementos ou remocións de terras deberán levar aparelladas o control arqueolóxico das mesmas, que deberá ser presencial, continuo e a pé de obra nos contornos de protección dos elementos arqueolóxicos documentados ou calquera outro que poida aparecer durante o transcurso das obras.
- Estableceranse zonas específicas de cautela nos ámbitos que serán ocupados polas plataformas, as cimentacións dos aeroxeradores e as infraestruturas asociadas, nas que as rozas de vexetación previas á executar calquera movemento de terras deberán facerse baixo control arqueolóxico. Asemade realizarase un especial seguimento das rozas e dos perfís e cortes que se xeren.
- No caso de que se constate a existencia de restos arqueolóxicos, primarase a conservación in situ dos mesmos, o que poderá dar lugar a modificacións na implantación das infraestruturas e ao establecemento de novas medidas protectoras e correctoras.
- Certificarase o estado final dos elementos incluídos no patrimonio cultural unha vez rematada a totalidade das obras.
- Calquera modificación do proxecto de parque eólico terá que ser informada pola DXPC.

Respecto ao Proxecto sectorial

- Deberá incorporar as modificacións que se produzan no deseño do parque eólico e reflectirse nas planimetrías correspondentes, para que haxa correspondencia entre todos os documentos: proxecto executivo, EsIA e PS. Asemade deberá completarse co inventario dos bens identificados no estudo, todas as valoracións de impacto e a proposta de medidas protectoras e correctoras que se recollan no EsIA e addendas deste.
- Os contornos de protección dos bens serán os definidos nos planeamentos correspondentes, e, no seu defecto, os establecidos no artigo 38 da Lei 5/2016, do 4 de maio, de patrimonio cultural de Galicia.
- Respecto da cualificación urbanística dos terreos, deberá recollese a correspondente a solo rústico de protección de patrimonio para as áreas de protección integral dos xacementos arqueolóxicos verificados e contrastados. Asemade deberá referirse ás normativas de protección do patrimonio cultural dos planeamentos urbanísticos dos concellos afectados.
- Os concellos afectados deberán integrar os novos bens patrimoniais identificados nos seus catálogos urbanísticos de protección e definir e cartografar os seus contornos de protección na planimetría de ordenación.

Con carácter previo ao inicio das obras deberá presentarse unha avaliación do impacto sobre o patrimonio cultural dos accesos ao parque eólico fóra da poligonal, na que se concrete o itinerario de acceso desde a rede de estradas xerais e se detallen as actuacións necesarias para facilitar o paso do transporte especial (podas, talas, rectificación de curvas, modificacións no firme, cunetas, etc.). Identificaranse os bens do patrimonio cultural que puideran verse afectados, tanto nos núcleos polos que se atravesase como no resto do trazado ata chegar aos aeroxeradores e valorarase a posible afección aos elementos e os seus contornos, establecendo as medidas protectoras e correctoras necesarias para a súa salvagarda.

Toda vez que este informe se emite dentro do trámite ambiental, cómpre sinalar que de acordo cos artigos 39 e 45 da Lei 5/2016, do 4 de maio, do patrimonio cultural de Galicia, as intervencións que se pretendan realizar

en bens integrantes do patrimonio cultural, así como nos seus contornos de protección ou zonas de amortecemento, terán que se autorizadas pola consellería competente en materia de patrimonio cultural e a estes efectos, a entidade promotora ou os concellos deberá remitir o correspondente proxecto técnico de maneira previa a que se conceda a licenza municipal urbanística.

CONSIDERACIÓNS TÉCNICAS E LEGAIS

- Lei 5/2016, do 4 de maio, de patrimonio cultural de Galicia (DOG núm. 92, do 16.05.2016)
- Lei 7/2008, do 7 de xullo, de Protección da Paisaxe de Galicia (DOG núm. 139 do 18.07.2008)
- Decreto 19/2011, do 10 de febreiro, polo que se aproban as Directrices de Ordenación do territorio de Galicia (DOG núm. 36 do 22.02.2011)
- Lei 21/2013, do 9 de decembro, de avaliación ambiental (BOE núm. 296, do 11.12.2013)
- Lei 9/2018, de 5 de decembro, pola que se modifica a Lei 21/2013 de 9 de decembro de avaliación ambiental, a Lei 21/2015 de 20 de xullo, pola que se modifica a Lei 43/2003, de 21 de novembro, de Montes e a Lei 2/2005, de 9 de marzo, pola que se regula o réxime de comercio de emisións de gases de efecto invernadoiro (BOE núm. 294, do 06.12.2018)
- Decreto 83/2018, do 26 de xullo, polo que se aproba o Plan básico autonómico de Galicia (DOG núm. 162, do 27.08.2018)
- Decreto 199/1997, do 10 de xullo, polo que se regula a actividade arqueolóxica na Comunidade Autónoma de Galicia (DOG núm. 150, do 06.08.1997)
- Decreto 73/2022, de 25 de maio, polo que se establece a estrutura orgánica das vicepresidencias e das consellerías da Xunta de Galicia (DOG núm. 101, do 27.05.2022)
- Decreto 119/2022, do 23 de xuño, polo que se establece a estrutura orgánica da Consellería de Cultura, Educación, Formación Profesional e Universidades.(DOG núm. 126 do 04.07.2022).

Análise da documentación

En resposta ao último informe emitido pola DXPC o 30.12.2022, a promotora manifesta a aceptación deste e indica que tivo en consideración estas condicións da DXPC e modificou o proxecto para dar cumprimento a ambas as premisas. Así mesmo, confirma que se atopa, á data deste escrito, finalizando a redacción da nova versión do Proxecto de Execución, Proxecto Sectorial e Estudo de Impacto Ambiental, tal e como solicitou a Xefatura Territorial de Lugo, e que remitirá cada un dos documentos o máis axiña posible, esperando poder facelo nos próximos días. Con todo, dado que xa se estudaron todos os condicionantes e traballouse o novo deseño, vén explicar, adiantando, cal será a configuración definitiva do Proxecto Eólico San Cristovo, para demostrar que considerou as peticións da DXPC, para que esta poida valorar antes da recepción dos documentos definitivos actualizados.

A respecto da modificación do vial e gabia de cableado de acceso ao aeroxerador S06 para situálos fóra do contorno de protección do xacemento arqueolóxico Medorra da Costa de San Cristovo (GA27032138), no novo deseño proposto púidose salvar dita afección e, por tanto, considérase que o acceso a este aeroxerador e as súas infraestruturas asociadas son viábles respectando o contorno de protección do xacemento. Cabe destacar, que a coordenada do aeroxerador non se modificou respecto ao proxecto orixinal.

Amais, a promotora comprométese a ter en conta todas as demais consideracións técnicas que o informe da DXPC contén, resumindo devanditos compromisos a continuación:

- O tramo do vial próximo ao emprazamento do Túmulo 02, confírmase, dado que se atopa nun tramo recto e pavimentado, que o trazado do vial cingúrase ao do vial existente e que o trazado da gabia de cableado discorrerá pola marxe oposta ao xacemento.
- Redacción dun proxecto que complete a investigación e realice unha posta en valor do xacemento arqueolóxico Torre/Capela de San Cristovo (GA27060080).

- Os traballos de construción realizaranse baixo control e seguimento arqueolóxico, para os que previamente se presentará un proxecto arqueolóxico. En caso de constatare a existencia de restos arqueolóxicos, primarase a conservación in situ, podendo dar lugar a modificacións do proxecto ou ao establecemento de novas medidas protectoras e correctoras. Ademais, con carácter previo ao comezo das obras e tras a autorización do proxecto de execución do parque eólico, presentarase un proxecto arqueolóxico recollendo todas as medidas protectoras e correctoras do EsIA e as derivadas do informe desta Dirección Xeral.
- Estableceranse zonas específicas de cautela nos ámbitos que serán ocupados polas plataformas, as cimentacións dos aerogeneradores e as infraestruturas asociadas, nas que as rozas da vexetación previas a executar calquera movemento de terras deberán facerse baixo control arqueolóxico.
- Recollerase a correspondente cualificación urbanística "solo rústico de protección do patrimonio" nas áreas de protección integral dos xacementos arqueolóxicos existentes e contrastados en campo.

Queda ao dispor deste Servizo, para achegar calquera documentación adicional que puiden ser requirida para o efecto da instrución do expediente da instalación. Por todo o indicado, solicita que se teña por presentado este escrito e por realizadas as anteriores manifestacións e, tendo por atendido o requirimento, continúese coa tramitación do procedemento para o outorgamento da Autorización Administrativa Previa e Declaración de Impacto Ambiental do proxecto de referencia.

Consideracións técnicas

- Estímase que coas modificacións no deseño do Parque eólico San Cristovo reflectidas nesta documentación, este é compatible coa protección e conservación do patrimonio cultural, se ben haberá que lembrar que co obrigado cumprimento das medidas protectoras e correctoras indicadas no Anexo IX do EsIA, e mais do resto de condicións e consideracións incluídas no informe da DXPC do 30.12.2022.
- Quedaría pendente realizar a avaliación de impacto sobre o patrimonio cultural das obras de acondicionamento dos accesos.

A DXPC dentro do ámbito das súas competencias, despois de ver os informes técnicos e tendo en conta o establecido na LPCG, emite o seguinte

INFORME

Á vista do exposto na documentación presentada e nas consideracións técnicas, estímase que coas modificacións no deseño do Parque eólico San Cristovo reflectidas na resposta do promotor de data 11.01.2023 que contesta ao informe da DXPC emitido o 30.12.2022, daríase cumprimento ao indicado no devandito informe, e, por tanto, este parque eólico considérase compatible coa protección e conservación do patrimonio cultural co obrigado cumprimento das medidas protectoras e correctoras indicadas no Anexo IX do EsIA, e mais do resto de condicións e consideracións indicadas no informe da DXPC do 30.12.2022. Por tanto, emítese un **informe favorable** da documentación presentada.

Documento asinado dixitalmente en Santiago de Compostela
A directora xeral de Patrimonio Cultural

Mª Carmen Martínez Ínsua

Servizo de Enerxías Renovables e Eficiencia Enerxética da Dirección Xeral de Planificación Enerxética e Recursos Naturais. Vicepresidencia Primeira e Consellería de Economía, Industria e Innovación

